

Kiadja: A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.
Szerkesztőség: Budapest, V. Újszínház-utca 19. szám., IV. emelet.
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria“ r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Olvasóinkhoz. — Hivatalos rész. — A Balaton halászatának egységes hasznosítása. Répássy Miklós. — A horgászatról. U. — Az apró édesvízi állatok táplálékáról. Dr. U. E. — Jogeset. L. G. — Kérdések és feleletek. — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Hivatalos árjegyzes. — Hirdetések.

Olvasóinkhoz.

A háborúnak négy év óta rajtunk fekvő nehéz terhet megérezzük mi is. Lapunk a jövőben az eddiginél valamivel szűkebb terjedelemben jelenhet csak meg. Kérjük szíves Olvasóinkat, fogadják ezt a kényszerű összehúzóást megértő elnézéssel, lapunk munkatársai pedig viseljék türelemmel, ha mondanivalóikat nem közölhetjük oly gyorsan, mint azt szeretnők.

A lap ára, hivatását nem feledve, a régi marad; a hirdetések díját kénytelenek vagyunk azonban, a kész kiadások részbeni megtérítése végett, mérsékelten emelni.

Bár hozná meg az újesztendő a mindnyájunk által hön ohajtott békét.

Ezzel az óhajjal kívánunk lapunk minden barátjának végre egy igazán boldog újesztendőt!

HIVATALOS RÉSZ.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a Turóczvármegyei Vágvízi halászati társulat alapszabályait f. évi 63418. sz. a. kelt elhatározásával jóváhagyta.

A Balaton halászatának egységes hasznosítása.

Írta: Répássy Miklós.

A mi Magyarország folyóvizei között a Tisza, az az állóvizei között a Balaton: magyar víz minden cseppjéig, környékével, partjain lakó népével együtt. Ahogy a Tisza az egész országé, úgy a Balaton sem csak az egyes birtokosoké; magáénak tekinti az egész magyar-

ság, össze van forrva történetével, költészetével, szóval a lelkével. Csak természetes tehát, ha mindaz, a mi a Balatonnal összefügg, nemcsak a közvetlen vidékét, de az egész országot is érdekli. Érdekli a halászata is. Nemcsak abban a néprajzi, ősi vonatkozásában, a miről annyi szép adatot gyűjtöttek már össze az arra hivottak, hanem tisztán gazdasági szempontból is. A Balaton különben e tekintetben már azért is általános érdeklődésre tarthat számot, mert mint Közép-Európa legnagyobb tava, egészen különleges helyet foglal el a halasvizek között. Nincs hasonló víz, illetőleg halaszgazdaság, a melynek üzeméből a Balatonra alkalmazható következtetéseket lehetne vonni, hanem a Balatont önmagát kell tanulmányoznunk, sajátosságait kitapasztalnunk, hogy e tapasztalatok segítségével ott a legjobb eredményhez juthassunk.

A háborús viszonyok most ismét szőnyegre hozták a Balaton halászati hasznosításának kérdését. A mint e lapok is jelezték, a Balatoni halászati társulat közgyűlése is foglalkozott már azzal. És hogy nemcsak akadémikus értékű tárgyalásokról van szó, mutatják azok az ajánlatok, a melyek igen komoly formában kerültek a jogtulajdonosok elé, — bár a Balaton halászatának jelenlegi egységes bérlete csak 1924. évi december végével, tehát hét esztendő múlva, jár le!

Erre a hosszú időre való tekintettel talán túl koránnak is látszik, hogy a kérdéssel valaki foglalkozzék. A tények azonban tények maradnak. Az ajánlatok megtétettek, azokkal szemben tehát mindenesetre szükség van valami elhatározásra. Az azonban, hogy a bérbeadásra vonatkozólag mikor köttessék meg a szerződés: most-e, vagy később? nem olyan lényeges dolog; sokkal fontosabb az, a mi már e kérdés eddigi tárgyalásainak során is felvetődött, hogy a mai egységes rendszer szerint adassék-e bérbe jövőben a Balaton, avagy feldarabolva? A két módszer ugyanis egymástól

nemcsak eszközeiben, de bizonyára eredményeiben is teljesen különböző üzemhez vezet.

Azok, a kik annak idején, 18 évvel ezelőtt, erős akarattal, végét vetették a régi rendszertelen, széttagolt bérleti hasznosításnak s az egységes kezeléssel legjobb meggyőződésük szerint a Balaton halászatának egy új korszakát alapozták meg, bizony alig gondolhattak arra, hogy művüket idők múltán még oly bíráló is érheti, a mely a régi rendszert kívánja vissza. Azt a régi rendszert, a melyet annak idején azért ítétek halálra, mert jót attól várni nem tudtak.

Feltűnő az egységes hasznosítás ellen való állásfoglalás mindenképp, mert hisz a modern halgazdaságnak, különösen a halászatilag egy természetű tavaknál, szinte axiómája az egységes üzem.

De mindjárt tisztábban látunk, ha leszögezzük azt a tényt, hogy a mostani egységes bérleti rendszert támadók érvei közül szinte riktóan kiabál ki egy speciális helyi vonatkozású dolog: az, hogy a Balatonmenti jogtulajdonosok, különösen a kisebb birtokosság, nem juthat halhoz. Ősi, természetes jogában látja magát ez az érdekeltég megsértve s ezért egyenesen a mostani rendszert okolja, meg akarja tehát azt változtatni.

Sokkal közelebről érinti ez a dolog azonban az önérdeket, semhogy bizonyos elfogultságot ne vigyen be a Balaton egész halgazdasági üzemének a megítélésébe. Ez a kérdés a hasznosítás rendszerétől nem függ, legfeljebb attól, hogy az elfogadott s jónak ítélt rendszer a gyakorlatban miképp valósított meg. Nem végzünk talán felesleges munkát, ha a dolog tárgyilagos tisztázását e helyen is megkíséreljük.

I. Az egységes hasznosítás szükségessége.

A hasznosítás rendszere lényegében csak az alapot adja ahhoz, hogy a Balaton halászatát gazdaságilag a lehető legjobban használhassák ki, vagyis abból *állandóan minél több s jobb halat foghassanak*. Minden rendszer csakis ebből a szempontból ítélhető meg. Feltétlenül azt kell elfogadni, a melyik révén a legjobb eredmény érhető el.

A természetes tavak halászatának üzemébe mindenestre nagyobb rendszeresség vihető be, mint a folyóvizekébe. Egyrészt azért, mert a tavak halállománya egyöntetű s a tóban együtt is marad, másrészt, mert a tavak vízrajzi jellege, különösen részleteiben, általában sokkal állandóbb, mint a folyóvizeké.

A Balatonnak is megvan a rá nézve jellemző fajtákból álló egyöntetű halállománya, a melyben a békés természetű keszegfélék és a garda, mint tömeghalak szerepelnek, a ragadozó fogassüllő pedig a nemes, értékes hal legfőbb képviselője. Egyes részei is vízrajzilag állandó jellegűek; mert hiszen a Balatonban nincs vízsodra, nincs örvénylés, nincs különösen áradás. Nem nevezhető ugyanis annak, hatásában meg egyáltalán nem fogható a folyóvizek áradásaihoz az a nagyon hosszú időközökben beállani szokott kis vízszíningadozás, a mely a partmenti villatelepekre 10 m.-es különbségekkel is igen kellemetlen lehet ugyan, de halászat szempontjából különösebb jelentőséggel alig bírhat; hozzá kell még azt is tenni, hogy a vízszínek ez az ingadozása a jövőben a folyamatban lévő szabályozási munkákkal mindenestre még sokkal szűkebb határok közé szorul, valamint hogy a berkek egymásután való kiszáritása is hozzájárul a vízviszonyok állandósításához.

Mindez a Balatonnál is megadja az alapot a belter-

jesebb üzemhez, éppen mert a halászati üzemnél többé-kevésbé állandó tényezőkkel lehet számolni.

Ez az üzem *okszerű*, természettudományos alapon álló azonban csak akkor lehet, ha a tavat *a maga egészében, mint egységet vesszük figyelembe*. Mert igaz ugyan az, a mit az imént a tó egyöntetű halállományáról s állandó vízrajzi viszonyairól mondtunk, de abból semmiképp sem következik az, hogy a Balaton nagy vízfelületét, mint valami egyöntetű nagy mezőt, táblákra, parcellákra lehet beosztani s minden táblát a másiktól függetlenül lehet megművelni. A Balaton egyes részei, ha egyébként állandó jellegűek is, halászatilag nagyon különböző szempontból ítélendők meg. A hal éiféletében sem egy szűkebb helyen tölti el életét, hanem életének különböző szakában élettani, természetrajzi tulajdonságaiból kifolyólag más-más helyeken fordul meg. Az ívó-, vagy szaporítóhelyek a fajták szerint is a tó különböző helyein vannak, de általában mások, mint a rendes tartózkodási helyek, a hol a haltáplálék terem; más helyek alkalmasak ismét a téli nyugvásra, vagy a háló, horog kivetésére, a varsák kihelyezésére s így tovább.

A víz gazdaságos halászati művelésének már most két fő mozzanata van: a hal tenyésztése és a hal kifogása. Az utóbbi épp olyan fontos, mint az előbbi, mert, mindentől eltekintve, a tenyésztés teljesen hiábavaló, ha a halat nem tudom kellő időben birtokomba keríteni; *fontos azonban különösen azért, mert a fogás módja s mikéntje nagyon is befolyásolja a tenyésztés eredményét* s esetleg meddővé tehet minden ezirányú törekvést. Vagyis okszerű üzemnél a hal fogása nem csak a hal zsákmányul ejtését czélozza, hanem a tenyésztésnek magának is lényeges eszköze. Csak gondoljuk meg, hogy pl. a minő hiba a még fejletlen hal kifogása, a túlhajtott zsaroló halászat, épp oly hiba az, ha a túl nagy, a természetes haltáplálékot már csak rosszul kihasználó egyedeket a vízben hagyjuk, vagy a szeméthalat nem irtjuk s a ragadozókat nem ritkítjuk eléggé. A fogásnak feltétlenül alkalmazkodnia kell a halállomány mindenkori állapotához, olyképp, hogy a szűkebb értelemben vett tenyésztéssel karöltve minél nagyobb *állandó* zsákmány elérését biztosítsa.

A szűkebb értelemben vett tenyésztés az ívó halak gondozása, az ívóhelyek kímélése, a halivadék fogásának tilalmazása, esetleg máshol nevelt halivadéknak a vízbe helyezése, vagyis a *mesterséges népesítés*.

Ez utóbbit itt is rendkívül fontosnak kell jelezni, mert egyrészt a természetes ívóhelyek megfogyatkozásának (berkek kiszáritása), másrészt a természetes szaporodást hátrányosan befolyásoló tényezőknek (süllő-ikrák eliszapolódása a tavaszi viharok felkavarta vízben) ellensúlyozására való, de különösen a halállomány nemesítésének s így értékében való növelésének az egyedüli módja, — a Balaton belterjes halászati művelésének elengedhetetlen feltétele tehát.

A Balatonra nézve a mesterséges halasítást illetőleg csak ismétlésekbe esném itt, ha a részletekre kiterjeszkedném; legyen szabad e tekintetben utalnom az „Édesvízi halászat és halgazdaság“ című munkám vonatkozó fejezetére (Budapest, 1917. II. kiadás 470—473. l.), de különösen „A Balaton pontyai“ című tanulmányomra („Halászat“ 1916. évi 10. szám; mint *különlenyomat* is).

Ez utóbbiban kimutattam azt, hogy a mostani gazdálkodásnak az első 12 évről szóló statisztikai adatai bizonyos egyensúlyi állapotra engednek következtetni, a melynek a ragadozó s békés természetű halak bizonyos

aránya is megfelel: — az, a melyik mellett a mindenkori haltáplálék és halállomány közötti egyensúly éppen fennáll. Ezekből kifolyólag a Balaton halászatának művelése két főrészből állhat: a *fogassüllőnek*, mint a legértékesebb ragadozónak gondozásából és a legértékesebb békés természetű halfajnak: a *pontynak* tömeghallá való szaporításából, a többi silányabb féleségek rovására. („A Balaton pontyai“ Különlenyomat, 1916. 15. lap). Úgy az egyik, mint a másik dolog nem csekély munkát és nagy anyagi erőt igényel. A süllőikrák gondozásához hajók, csónakok kellene („Édesvízi halászat“ II. kiad. 471. l.), a pontyval való halasításhoz pedig évenként *legalább* 100 q, de jobb ha több, erőteljes pontyvadéknak a vízbe bocsátása.

Ebben állanak tehát a Balatonra nézve a szűkebb értelemben vett haltenyésztéssel járó legelemibb teendők is.

Hogy a tó halászati művelésének ezt az első részét csakis az egész Balatonra egyöntetűen, egységesen lehet eredményesen végezni, a tekintetben nincs véleménykülönbség a Balaton érdekeltiségénél sem. Eddig tehát az egységes kezelésben könnyű a megegyezés.

A vélemények eltérése csak a munka második részénél, a *halfogásnál* kezdődik. Azt állítják egyesek, hogy a fogás megfelelő szabályozása megtörténhet tisztán rendőri, minden bérlőre kötelező rendelkezésekkel, a melyek megtartását minden bérlőnél ellenőrizni is lehet, — nem szól tehát semmi az ellen, hogy a halfogás részletekben, egymástól függetlenül történjék, vagyis hogy a Balaton tagolva adassék bérbe.

Csakhogy itt a bökkenő!

Ha a Balaton belterjes halászati műveléséről van szó, akkor a fogásnál nemcsak egyszerű rendőri intézkedésekről van szó. A pontynál pl., a melyről pedig legfőképpen szó van, mindenesetre mellőzendő a törvényben megállapított 3¹/₂ hónapi fogási tilalom (18. §). Eltekintve attól, hogy a törvénynek ez a rendelkezése már rég elavult, — pontyval, mint különben bármiféle hallal is, halasítani csak úgy érdemes, ha a pontyot ki is lehet aztán fogni. Azt ma már minden hozzáértő elismeri, hogy a ponty a legnehezebben zsákmányul ejthető halak közé tartozik s tömeges fogására természetes vizekből alig van más mód, minthogy az ívás idején való fogását, a mikor bizonyos helyeken tömegekben jár, megengedjük. Hogy ennek mi az eredménye s hogy erre mennyire szükség van, legjobban igazolja a Balatonra nézve az utolsó két év fogási eredménye, a mikor ezt a tilalmat a társulat új üzemterve alapján a minisztérium felfüggesztette. Mind a két esztendőben aránytalanul nagyobb a kifogott pontymennyiség aránya az egész fogás mennyiségéhez, mint az előző években, a mikor a tilalom fennállott. Az 1915/16. üzemi évben a kifogott halak súlya 5050·24 q volt, abból ponty 82·19 q; hasonló mennyiség volt, sőt valamivel még több az 1901/1902. év zsákmánya: 5399·38 q, de a ponty ebből mindössze 44·50 q-t tett ki. Az 1916/17. üzemi évben meg éppen a legkevesebb halat fogták ki eddig a Balatonból, mindössze 3459·78 q-t, a ponty mégis 95·40 q volt, vagyis az egész fogás 2·76% a; azelőtt még a legkedvezőbb évben, az 1909/1910-ben sem tett ki többet 2·29%-nál, de az is csak egyetlen kivételes eset volt. Hangsúlyozandó, hogy ebben az utolsó két üzemi évben kifogott ponty mind piacra érett, nagy, részben elvénhető ponty volt, a melyet a vízben bent hagyni minden okszerűség ellen való vétek lett volna. A ponty fogását tehát szabadjára kell hagyni a jövőben is.

Már most mindenesetre figyelembe kell venni azt, hogy a ponty ívó-, gyülekezőhelyei, a hol tehát tömegesen lehet fogni, egyáltalán nem egyenletesen oszlanak el a Balatonban; a Balaton egyes részei nagyon is különböző értékűek e tekintetben. Ha a halfogás *egységes* üzemben történik az egész Balatonon, akkor nincs baj, akárhol fogják is ki a pontyot. De mi következik majd be a tagolt bérbeadás esetén? Egyik bérlő területén volna jó halfogó hely, a másikén nem; az egyik gazdag zsákmányhoz juthatna — teljesen törvényes alapon —, a másik soha se látna pontyot. Az eredmény a legjobb esetben is az volna, hogy az egyes bérlői tagok nagyon különböző értékmegállapítást érnének el. Hogy volna már most aztán kedve annak a birtokosnak, a ki sokkal kevesebb bért kap, az *egységesen* vezetett tenyésztés költségeihez oly mértékben hozzájárulni, mint a másiknak, a ki ugyanolyan vízterület után sokkal nagyobb jövedelmet élvez? S mi jogon lehetne azt tőle kívánni? Más kulcsot pedig kitalálni a terhek viselésére, a mely igazságos s elfogadható legyen, mint a *vízterület nagyságát*, egyszerűen lehetetlen; ezt bizonyára nem kell bővebben magyarázni.

Ugyan ide vezet a másik értékes halfaj, a fogassüllő gondozása is. De általában minden halfajé. Az egészen kezdetlegesen, a tenyésztésre való minden tekintet nélkül üzött halászat idejéből maradt adatok, a mikor természetesen kizárólag csak a fogás lehetősége szerint értékelték a Balaton egyes vízterületeit, világosan beszélnek. A bérlők által az egész Balatonért fizetett évi bér kereken 40,000 K volt, vagyis átlagban kereken 40 fillér eselt 1 kat. hold vízterületre. E mellett az átlag mellett azonban voltak területek, a melyekért kat. holdanként 100 filléren felül fizettek (Balatonmogyoród), de voltak olyanok is, a melyek csak 4 fillért kaptak (Balatonaracs), vagyis ¹/₂₅ részét amannak.

Ha pedig, mondjuk, eleinte a bérértékek nem ezeknek a különbségeknek figyelembevételével alakulnának, akkor meg bekövetkeznék a még nagyobb rossz: a bérbevevők részéről való csalódás; egyik bérlő irigykednék a másikra, megindulna az önző érdek szülte versengés, a mely aztán nem válogatna eszközeiben, hogy a saját érdekét a törvény s rendőri intézkedések ellenében is megtalálja.

A helyzetet még súlyosbítja aztán az is, hogy a szem előtt tartott belterjes üzemnél meg kell engedni a szűkszemű hálók használatát is. A felesleges, kevésbé értékes, nagyra egyáltalán nem növvő keszegféle s garda kifogásának más módja nincs. Hogy az ilyen hálók használata a bérlők között támadó versengés következtében hová vezetne, azt könnyű elképzelni. Akkor ugyan hiába való volna törvényes tilalom s ellenőrzés!

(Folyt. köv.)

A horgászatról.

A horgászat a legérdekesebb és legváltozatosabb kedvtelések egyike. Valóban az üdülés nemes módja.

Egészségügyi szempontból is ajánlatos, mert a munkában kifáradt idegeket feleleveníti, a testet edzi és a szellemet üdíti.

Azonban mindezen tulajdonságai mellett is a nagyközönség előtt csekély „tekintélynek örvend“. A közönség rendszerint a nagyobb városok közelében üzött horgászat után alkotja meg véleményét, a hol a horgászok órákon át ülve várják a szerencsét, sokszor csak kezdetleges eszközökkel felszerelve,

Azért hiszi a közönség egyrésze azt, hogy a horgászat-hoz oly türelem kell, mely eltompítja a szellemet.

Az igazi horgász azonban rendszerint távol a városoktól és sétányoktól úzi a nemes sportot, a hol a tömeg nem látja.

Vannak olyanok is, a kik a horgászatot állatkínzásnak tartják.

De hát állatkínzás akkor a vad sebzése is. A ki azonban a halnak fogyasztását jogosultnak tartja, az ne vezesse magát hamis érzelmi túltengés által, hanem gondoljon arra, hogy hal és a fogásához használt élő csali alacsonyabb rendű szervezettel bír, mint a melegvérű. A giliszta bizonyára nem oly érzékeny a fájdalom iránt, mint a gerinces állat.

A horgászathoz kézi ügyesség kell, de azonfelül igénybe veszi a szellemet is, különösen pedig az ember ítélő és megfigyelő képességeit.

A vadászatnál a keresést a vadászkutyák teljesítik, a vadász csak a mechanikus részt végzi, a horgászatnál ellenben maga a horgász hajtja fel a halat és kifogását is a megtévesztés művészetével végzi.

A vadászatnál a vadászati módszerek koronájának a cserkészést tartják, mert ez figyelmet, ravaszságot, türelmet és nyugodtságot igényel.

A vadászatnak ez a módszere hasonlít leginkább a horgászathoz; de egy mozzanat hiányzik belőle, a mely a horgászatnál megvan: a zsákmányért való küzdelem.

Ez a küzdelem a bevágással kezdődik és sok izgatott pillanaton át tart. Számos esetben megy veszendőbe a küzdelem során a zsákmány; de mily jóleső érzés fogja el a horgászt, ha ő maradt a győztes!

Kétségtelen az, hogy a horgászathoz türelem szükséges; de nem az a bizonyos gondolat nélküli, tétlen türelem.

A horgász türelme állandó éberség, mely, különösen a legye horgászatnál, teljesen leköti a figyelmet. Nyugalom is szükséges. Nyugodtan kell a horgot kidobni, bevágni és fásasztani a halat. Türelmetlen magatartás a fásasztásnál és a hal partravetésénél, illetve kifogásánál, már számtalanszor annak elvesztését vonta maga után.

Végül elővigyázat kell hozzá, mert a halat megtévesztéssel fogják. Csöndesen közeledjünk a parthoz és maradjunk oly távol, hogy a hal meg ne lásson. Lehetőleg azon a parton járjunk, a hol a nap velünk szemben van, mert így nem esik árnyék a vízre, a mely a halat elriaszthatná. A beszélgetes nem zavarja a halat.

Bármennyire ismeri némelyik horgász a pisztráng szokásait, mégis akad oly nap, a melyen hiábavaló minden igyekezete. Nem fog semmit, vagy legfeljebb csak apró pisztrángot. Igaz okát nem tudja, mert a nap teljesen olyan volt, mint mikor a pisztrángok kitűnően ugrottak a légyre. Az ilyen dolog azt mutatja, hogy a horgászat tana még nem megállapodott, bár, pl. Angliában, századok óta művelik.

A horgászat irodalma az angoloknál visszanyúlik a XVII. századra; az utóbbi időben a németeknél is nagyon kifejtett az irodalma. Sajnos, nálunk alig talált művelőkre eddig, holott országunk bővelkedik oly vizekben, a melyeken pompás horgászat űzhető. U.

Az apró édesvízi állatok táplálékáról.

A Wielenbachi tógazdasági kísérleti állomáson a nemrég elhunyt *Dr. Hofer Brunó* tanár megbízásából az állomás két asszisztense: a már szintén elhunyt *Dr. Sachse* és *Dr. Wohlgemuth* vizsgálatokat végeztek a kísérleti halastavakban élő rovarlárva táplálékának megismerése céljából. Ilyen vizsgálatok gyakorlati értékűek, mert a

vízi rovarlárva a legértékesebb pontytáplálékot adják. Viszont ezeknek az apró szervezeteknek a táplálékát megismerni szintén fontos dolog, mert életfeltételeik pontos megállapítása utat-módot adhat tömeges elszaporításukra, tenyésztésükre is.

A vizsgálatok a rovarlárva béltartalmának mikroszkópi preparátumokká való kikészítéséből állottak s az eredményekről szerzők az *Allgemeine Fischerei-Zeitung* mult évi kötetében (50—56. l) számoltak be. Kovamoszatok (Diatomeák), fonalas, zöld és kék moszatok és ostoros ázalékállatkák, nagyobb növényi részek, növényi törmelék, véglények, kerekcs férgek, alsórendű rákocskák és rovarlárvaiból és ezek maradványaiból áll a vízi rovarlárva tápláléka, összetétele azonban természetesen nagyon különböző az egyes fajok és egyedek szerint, mert ez állatkák között is vannak növényevők, állati táplálékkal élők (ragadozók), törmelékevők és mindentevők, továbbá az egyes egyének táplálékának összetételét is befolyásolja a hely, idő s számos más tényező, a válogatás kisebb-nagyobb lehetősége, csakúgy mint minden állatét s éppen azért szerzők adatait nem szabad általános, minden körülmények között érvényes igazságoknak tekintenünk, hanem csak útmutatásnak arra, hogy ilyenféle vizsgálatok végzése minél több helyen s minél többször, épp úgy gyakorlati célokat szolgáló, hasznos munka, mint a halak béltartalmának vizsgálata.

Szerzők a következő állatkákat vizsgálták: a Tanyarsus-csoportba tartozó jámbor szúnyoglárvaikat (Chironomidákat), a közönséges jámbor szúnyog lárvaikat (Chironomus plumosus L.), az iszaplégy (méhutánzó légy) lárvaikat (Eristalis tenax), a folyóvízben élő púpos szúnyog (Simulium ornatum)-lárvaikat, az üvegszerűen átlátszó bojtosszúnyoglárvaikat (Corethra plumicornis), a tavakban gyakori kétszárnyú kérész lárvaikat (Cloëon dipterum) és a Culex nembe tartozó közönséges csipő szúnyogok lárvaikat. A vizsgálatok eredménye szerint e rovarlárva többsége növényi szervezetekkel táplálkozik. Állati táplálékkal nagyobb mértékben csak a púposszúnyog- és a bojtosszúnyog-(Corethra)-lárva élnek. Előbbi folyóvizek köves fenekén helyhez kötött életmódot folytat és fejénél mozgékony sertékből két erős örvényző szerve van, melyekkel táplálékát szájába sodorja. Ez tehát voltaképpen mindentevő. Az utóbbinak pedig nagyon erős rágó szájrészei vannak s a lárva nagyon mozgékony, ragadozó, tápláléka kizárólag állati szervezetekből áll s a gyorsan úszó Cyclopsokat is meg tudja fogni. Lampert és Brauer állításaival szemben szerzők hangsúlyozzák, hogy a közönséges szúró szúnyogok (Culex-fajok) lárvaiknak tápláléka nem elhalt növényi részekből, hanem majdnem kizárólag élő lényekből: ostoros ázalékállatkákból és kovamoszatokból áll. Lamperttel szemben továbbá megállapítják, hogy a kétszárnyú kérészlárva (Cloëon dipterum) nagyon erős rágó szájszervei nem ragadozásra, hanem növényi részek földarabolására szolgálnak, mert ez az állat növényevő.

A Corethra-lárva, mint igazi ragadozót tógazdaságban értéktelennek mondják.

Míg *Sachse* és *Wohlgemuth* az édesvízi rovarlárva táplálékát vizsgálták, addig egy svéd természetbúvár: *E. Naumann* az édesvízi planktonban oly gyakori alsórendű rákocskák táplálékának ismeretéhez szolgáltatott nagyon érdekes adatokat, melyeket a *Naturwissenschaftliche Wochenschrift* 1916. márczius 19 iki számában közölt. Ezekről az állatkákról, minők pl. a jól ismert Cyclopsok és Daphniák, Bosminák stb., sokáig azt hitték, hogy a vízben lebegő igen apró élettelen szerves törmelékből táplálkoznak, E hit szinte biztos meggyőző-

dés volt, mert számtalanszor tapasztalhatjuk, hogy a planktonhálóval gyűjtött anyagban csakúgy nyüzsögnek az apró rákokcskák, míg ugyanakkor a háló apró növényi szervezeteket, melyekből ezek táplálkozhatnának, egyáltalán nem fog, vagy az állati planktonhoz képest csak elenyésző mennyiségben.

A víz centrifugálása útján nyerhető ú. n. törpe v. nannoplanktonban (Naumann szerint nanoplanktonban) azonban a nagyon apró növényi szervezetek óriási tömege lett ismeretessé, amelyet azelőtt nem vehettek számításba, mivel ezek az apróságok sokkal kisebbek a planktonháló likacsainál s ezért a hálóból a vízzel együtt kifolytak.

A nannoplanktonkutatások megindultával — mindössze néhány éve csak — természetesen rájöttek ezen nagyon apró planktonnak a jelentőségére is, de sokkal előbb is rá lehetett volna jönni arra, hogy ilyen szervezetek az édesvizekben igen nagy mennyiségben vannak, ha alsórendű rákokcskák bétartalmát vizsgálták volna.

Ilyen vizsgálatra nagyon egyszerű módszert talált Naumann. Ha Diatomeákra akarjuk megvizsgálni az alsórendű rákokcskák bélsatornáját, akkor alkohollal való fokozatos víztelenítés után kanadabalzsamos preparátumot készítnék belőlük, olyképpen hogy 95%-os alkohol után karbol-xylolt használunk, mely az abszolút alkoholt fölöslegessé teszi. A preparátum oly átlátszó, hogy a bélsatornában levő apró Diatomeák, pl. Cyclotella-fajok igen élesen előtűnnek. Ha ellenben más algákat keresünk, pl. zöld egyszélű moszatokat, akkor előnyösebb a glicerines preparátum. Természetesen az alsórendű rákokcskák bonczolásával is célt lehet érni, de a Naumann módszere éppen azért érdekes, mert az állatkák táplálékát így az érintetlen bélsatornában közvetlenül láthatjuk, egyenként meg is olvashatjuk.

Dr. U. E.

JOGESÉT.

Halászati kihágási ügyben tett feljelentés s a hozott határozat az „Országos Halászati Felügyelőséggel”, mint szakképviselővel közlendő.

Az ítéletnek a vád tárgyát ki kell merítenie.

Ezt mondja ki a földm. miniszternek 63033/1917. sz. alatt hozott végzése az alábbiak szerint:

„C. M. J. k...i lakos ellen folyamatba tett halászati kihágási ügyben B. vármegye alispánjának f. évi június 25-én 642 kih. szám alatt hozott másodfokú ítéletét, melylyel a b...i járás főszolgabírójának f. évi március 16-án 681. kih. szám alatt hozott elsőfokú ítéletét helyben hagyva C. M. J. k...i lakos napszámost azért, mert a K...t vizen a halászatra jogosított engedélye és halászejgy nélkül halászott, az 1886. évi XIX. t.-cz. 65. §-ába, helyesen: a 65. § a) pontjába ütköző halászati kihágásban bűnösnek mondotta ki és azért őt az idézett törvényszakas alapján behajthatatlanság esetén kétnapi elzárásra átváltoztatandó 25 K pénzbüntetésre ítélte, egyben kötelezte, hogy a felmerült 2 K 10 fillér eljárási költséget 15 nap alatt és végrehajtás terhe mellett fizesse meg, a terheltnek törvényes határidőn belül bejelentett felebbezése folytán és *hivatalból is* felülbíráltam és ennek eredményéhez képest a következő *végzést* hoztam: Az elsőfokú ítéleteket megsemmisítem s utasítom az elsőfokon eljáró b...i járás főszolgabíráját, hogy új eljárás nélkül, az eddig kifejtettek alapján hozzon újabb határozatot s azt az „Országos Halászati Felügyelőség”-gel (Budapest, V., Ugynök-utca 19. sz.)

közölje. *Indokolás:* Az elsőfokú ítéleteket a Rbsz. 199. §-a, illetve a Rbsz. 204. §-a második bekezdése és 4. pontja alapján meg kellett semmisíteni, mert az elsőfokú rendőri büntetőbíróság a múlt évi július 21-én 51,494. sz. a. kelt körrendeletem ellenére a tett feljelentést a vád képviselőjében való fellépés és a haltenyésztes érdekeinek képviselője céljából az „Országos Halászati Felügyelőség”-gel, mint szakképviselővel nem közölte s mert a fenti körrendeletem értelmében az elsőfokú rendőri büntetőbíróságok hozott határozataikat a nevezett szakképviselővel — az esetleg benyújtandó jogorvoslat végett — szintén nem közölték, miáltal tehát ezen előírt lényeges eljárási szabályt egyáltalán nem alkalmazták.”

„Meg kellett semmisíteni az elsőfokú ítéleteket a Rbsz. 204. § 1. pontja, illetve a Rbsz. 178. § 5. pontja alapján még azért is, mert az elsőfokú ítéletek a vád tárgyát nem merítették ki.

Ugyanis: az eljárás során bizonyított az is, hogy a terhelt azonfelül, hogy a halászatra jogosított engedélye nélkül halászott, a tettenérés alkalmával halászejgygyel nem bírt, vagyis az 1888. évi XIX. t.-cz. 66. §-a ellenére halászejgy nélkül halászott s emez önálló halászati kihágás miatt az elsőfokú bíróságok által bűnösnek ki nem mondatott és reá az 1879. évi XL. t.-cz. 29. §. b) pontja ellenére, az 1888. évi XIX. t.-cz. 66. §-a alapján külön büntetés ki nem szabott, holott az utóbb idézett t.-cz. 65. §-át megelőző szakaszokban a halászejgy körüli visszaélésekre vonatkozólag meghatározott kihágási esetek egyike sem forog fenn.” L. G.

KÉRDÉSEK ÉS FEJELETEK.

Kérdések.

1. Egyik gazdasági lapban olvasom, hogy valaki 2 holdon 178 q halat termelt, holott a teória szerint 1 hálnak 50 □-méter terület kell. Miután tavaszra 17 hold halastavat akarok létesíteni, melyet másodpercenként 300 liter vizet adó ártézikút táplálna, igen le volnék kötelezve, ha bővebb adatokat kaphatnék. L. K.

Feleletek.

1. Az illető lapba bizonyára sajtóhiba csúszott be: q helyett *kg.* olvasandó. Tehát *178 kilogramm*; ez már megfelel 2 hold haltermésének. De az 50 □-méter teóriája is valami hibás, vagy elavult szakkönyvből került ki; ennek így, mai ismereteink szerint semmi értelme sincs.

Hasonlóképp bizonyára tévedés az ártézikút vízhozama is; másodpercenként 300 liter víz hatalmas bő vizű patakot jelent, a mely nem 17, de 300 holdas halastó számára is elegendő.

Leghelyesebb, ha a földművelésügyi minisztériumtól (bélyeges kérvény) az *Országos Halászati Felügyelőség* közreműködését kéri. E szakhivatal esetleg a helyszínének megvizsgálása után, minden tekintetben útbaigazítja. A hivatal eljárása teljesen díjtalan.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Adományok az Országos Halászati Egyesület halrajzi munkálatainak céljaira:

Eddig kimutatott összeg (l. Halászat 1917. nov. 15.)	5294:30 K
14. Singhoffler M. József	80:20 „

Összesen: 5374:50 K

Budapest, 1918. január 1.

Répassy Miklós, titkár.

Az Országos Halászati Egyesület mult évi december hó folyamán az alábbi kérelmeket intézte a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrhoz:

1. Sürgős hálójavítások céljára 3000 kg. pamutfonál kiutalását a Pamutközpont útján.

2. Miután halászszerzőmokra már régebben kért 200 q kenderanyagból eddig mindössze 50 q utaltatott ki, a többi 150 q kiutalását.

E kérelem pártolására felkérte az egyesület a földművelésügyi és közlekedési miniszter urakat is.

3. Miután az 1. alatt kért pamutfonál kiutalása nehézségekbe ütközik, a helyett kenderzsineg kiutalását.

4. Az élőhalszállító vasúti kocsik részére benzin kiutalását, illetőleg a kocsik tulajdonosainak ezirányú kérelmeik figyelembe vételét.

A Győrvidéki halászati társulat mult évi december hó 22-én tartotta Győrött rendes évi közgyűlését Dr. Korn János elnöklete alatt. Az igazgatói jelentés szerint a társulat gondoskodott a halászat ellenőrzéséről, bár a háborús viszonyok miatt állandó halőröket nem alkalmazhatott. A társulat kötelékébe tartozó vízterületet az elmúlt év október hó 1-től szakaszokra osztva hat évre 1923. évi szeptember 30-áig bérbeadták. Az 5 szakasz közül az első 4-et sikerült csak bérbeadni az eddigi évi 8989-96 K-val szemben 11,061 K-ért. Az V. bérleti szakasz újból való bérbeadásával az elnökség bízott meg. A lefolyt évi számadások szerint 3901-74 K bevételrel szemben 3661-17 K kiadás merült fel. A jövő évi költségeket 11,382-42 K-val irányozták elő; a tagok évi járulékát k. holdanként 6 fillérben állapították meg. A társulat a győri sporthorgász egyesületnek a IV. bérleti szakaszon a Győr város belterületére eső Rábát és kis Dunát engedte át, oly módon, hogy a horgászó jegyeket a sporthorgász egyesület kérelmére mindenkor a társulat állítja ki. A tisztújítás során elnökké Dr. Korn Jánost, alelnökké Rezner Tiboldot, igazgatóvá pedig Greschenák Bélát választották meg. *k.*

Liptószentiváni Styavniczai halászati társulat címmel új társulat alakult Liptószentivánon mult év december hó 20-án. A társulat kötelékébe a Styavnicza patak egész terjedelmében és mellékvizei tartoznak mintegy 28 $\frac{1}{2}$ km.-nyi hosszúságban. Érdekelte jogtulajdonosok a Szent-Ivány család mint közbirtokosság, melynek tagjai között egyes birtokrészek eladása folytán most már volt úrbéresek és más érdekcsoportok is szerepelnek, továbbá a magyarfalvi határban apró partbirtokosok. Az alapszabályok és az üzemszabályok megállapítása után ügyvivő-elnökké *gömöri Szent-Ivány József* bejei földbirtokost választották meg s egyúttal felhatalmazták arra is, hogy a társulati vízterület egységes bérbeadása iránt az alapszabályok és üzemszabályok kormányhatósági jóváhagyása után — az Orsz. Halászati Felügyelőség meghallgatása mellett — haladéktalanul intézkedjék, úgyszintén, hogy a befolyó bérjövedelemnek a Szent-Ivány családi közbirtokosságra jutó részét a fennforgó birtokjogi bizonytalanságok tisztázásáig letétként kezelje és eme bizonytalanságok mielőbbi kiküszöbölését minden módon kísérelje meg. *(-gh.)*

A Haltenyésztő részvénytársaság érdekkörébe vonta az „ifj. Singhoffer Ágoston és Társai“ halmagykereskedő céget és megvette a cég vagyonához tartozó Erkel-utcai bérházat, az ott épített halraktározó helyiségekkel és berendezésekkel, a hal szállítására szolgáló vasúti kocsiparkkal és egyéb felszerelésekkel együtt.

A cég eddigi tulajdonosa *Steiner Márkus*, a társasággal szerződéses viszonyba lépve fogja a céget tovább vezetni, a mely a Haltenyésztő r.-t. mindinkább növekedő haltermelésének a nagyobb városokban a népesség legszélesebb rétegeihez való jutását és a nagybani halkereskedelemnek folytatását vette tervebe.

Ezzel a tranzakcióval kapcsolatban a Haltenyésztő r.-t. elhatározta alaptőkéjének 3000 darab új részvény kibocsátása által való felemelését. A tőkefelemelés úgy fog eszközöltetni, hogy minden két régi részvénynek egy új részvényre lesz elővételi joga.

VEGYESEK.

Állami támogatás. A m. kir. földművelésügyi miniszter úr a hegyvidéki vizek népesítése céljára 450,000 darab sebespisztrángikrát utalt ki díjtalanul. Az ikrákat a znióvárjai és szomolányi haltenyésztő telepek szállítják és 25 költőház között osztatnak szét.

Szivattyúk a halastavak szolgálatában. Tudva-levő, hogy valamely halastó üzemében milyen fontos annak teljes lecsapolhatósága. Anélkül belterjes üzem egyáltalán nem lehetséges, mert ha a tóban víz marad, a halakat nem tudjuk belőle teljesen kiszedni. A lecsapolásnak a mi sík vidékeinken gyakran igen nagy akadálya a csekély esés; a tófenék sokszor mélyebben is fekszik, mint a befogadó meder. Ilyenkor csak a szivattyúzás használ. Hogy megfelelő berendezéssel és erővel a kellő eredmény elérhető, nagyon szépen mutatja a pécsi püspökség dávodpusztai ú. n. „Földvári“, kereken 100 kat. hold nagyságú tava, a melynek vizét, a kedvezőtlen terepalakulás következtében, természetes úton levezetni nem tudták s a tó most már éveken át egyáltalán nem volt lecsapolva. Legújában a *Haltenyésztő r.-t.* kezelésébe került; egy megfelelő, 30 centiméteres centrifugál-szivattyú beállításával, melyet gazdasági lokomobil hajtott s a mely percenként 10,000 liter vizet volt képes kiemelni, a tavat 12 nap alatt igen könnyen sikerült teljesen kiüríteni, úgy hogy kitakaríthatták, kimeszezhették, a jövő benépesítéshez teljesen előkészíthették.

A kihalszott anyag eléggé jellemzi a tó anyagának elvadulását. Kikerült 3455 kg. ponty, átlag 3 kg. súlyú egyedek; 740 kg. csuka, 0-5 kg.-ostól feljebb, egész 8—10 kg.-os példányokig; 246 kg. kárász; 60 kg. czompó; 109 kg. dévér és 222 kg. vegyes fehérhal. Összesen tehát nem is egészen 50 q.

Tartós alacsony vízállás a Dunán. A dunai halászok körében a hosszú ideig tartó állandóan alacsony víz miatt általános a panasz. Nem tudnak halat fogni. Helyenként, pl. Tétényben még a csónakjaikat is partra húzták, úgy sincs rájuk szükség a vizen, „a halak alsznak, sziklák közötti rejtékhelyeiken, szépen egymás-mellé sorakozva“. Ilyenkor — mint mondják — hiába-való minden fáradozás, még annyi hal sem kerül, hogy karácsonyesti vacsorát készíthessenek — a halászok! A halaknak azonban nagyon éber „álruk“ van. A mint áradni kezd a folyó, mihelyt „más víz“ jön, azonnal „fölbrednek“ és elhagyják búvóhelyeiket még a tél közepén is. Ezt tapasztalatból tudja és így beszél valamennyi dunai halász. Várják is nagyon a „más vizet“.

A víz áramlását, nyomásának ingadozásait a hal *oldal-szervével* érzi meg. Ez az a bizonyos ú. n. *hatodik érzék*. Sokáig nem tudták, hogy ez az oldalszerv vagy oldalonval mire való a halaknak? mert a szárazföldi állatoknál ennek a szervnek nyomát sem találjuk. Meg van azonban a vízben élő kétélűtűknél is. A békaporontyon is megtalálható, de békává való átalakulása során elveszíti. Ez azt mutatja, hogy csakis az állandóan vízben élő állatoknak van reá szüksége. A folyóvízben és a nagy állóvizekben élő halak oldalvonala rendszeresen nagyon fejlett, míg a tócsákban, pocsolyákban, iszapban élő fajoké gyakran fejletlen, sőt hiányzik. (Szivárványos ökle, kurta baing, réli csík.) Jellemző továbbá, hogy a bő vizekben élő kárásznak fejlett oldalvonala van, a pocsolyákban, mocsarakban található nyurga

változatának pedig gyakran fejletlen, úgy hogy már a törzs elején megszakad. Mindez megerősíti azt a föltevést, hogy az oldalvonal valóban a víz áramlásának és nyomásingadozásainak érzékelésére szolgál, mert oly vizekben élő halakon látjuk elcsenevészedni, melyekben áramlások és víznyomásingadozások nem igen fordulnak elő. Újabb kísérletek is e föltevés helyessége mellett szólanak.

Dr. U. E.

Jelentés az Aldunáról. Deczember hónapja fagyokkal köszöntött be az Aldunán. De az állóvizeket csak oly vékony jégkéreg vonta be, hogy sem a jégalatti, sem a hígvízi halászatot folytatni nem lehetett.

A dunai halászat maga már egy hónapja szünetel; nincs se háló, se munkaerő.

Az állóvizek lehalászásához karácsony helire sok szerb gazda ajánlotta fel, hogy egy kis halért majd segít. Munkaerő lett volna hát, bár ez a munkaerő gyenge, csizmátlan; egy sem mehet a vízbe, csak a hálózásra használható fel.

Ez a szokatlan korai fagy itt a délvidéken a számításokat mind keresztülhúzta. Most, deczember havában, a midőn a halkereslet a legnagyobb, teljesen hal nélkül vagyunk.

Pedig itt nem egy, hanem két karácsony halszükségletét kellene ellátni, a római kath. karácsonyét és a görög keleti-ét; s ezeket megelőzőleg itt van még a szerbek „Sveti Nicola” napja is, szintén nagy hal-fogyasztó nap.

A halat keresik is nagyon; egész nap csilingel a telefon. Egyik halkereskedő a másik után jön kocsihalért. A sok közül csak egy részesült abban a szerencsében, hogy a kevepallósi halászati bérlőnél 57 kilót vásárolhatott: apró csukákat, kárászt és pontyokat; 4 koronáért kapta kilóját. Alig hogy kocsijára rakta, már egy másik kereskedő 5 koronáért vette át tőle és szállította Fehértemplomba. Hogy mi lesz az ára, míg a lábashól az asztalra kerül, el lehet gondolni.

Ez a halkészlet sem maradt volna meg mostanáig, ha nem lett volna oly messze bent a rétbén, a hová ugyan kevés ember téved a rossz utak miatt.

Az aldunai halhiány bizonyára a főváros halpiacznán is mutatkozott karácsonyra, különösen a vágóharcsákban.

SMJ.

A buzogányos gyékény (Typha) felhasználásáról, a melynek buzogányát tudvalevőleg a növény nagyon apró termővirágai alkotják százezernyi csoportban, igen érdekes előadást tartott a lausitzi (Németország) halászati egyesület legutóbbi közgyűlésén a német „Typha-Gesellschaft” igazgatója. A gyékény rostjait fonállá fonják, erős köteleket készítenek belőle, a melyekkel tengeri aknákat horgonyoznak le; de használja a tüzérség és általában a katonaság is; istráng, kéveköttél is készül a fonalakból, aztán zsákszövet, ponyva, sőt férfi és női ruhaszövet is, valamint a lodenhez és nemezhez hasonló szövetanyag. Előadó szerint a gyékény oly nagy mennyiségben terem Németországban, hogy nagy részben pótolni lehet azzal az eddig külföldről behozott fonalkészítésre szolgáló anyagokat, a minő pl. a gyapot is.

Nagy halpiacok. A hamburgi St. Pauli-halpiac forgalma az 1916. évben 18.684,401 kg. volt, holott a háború előtt 1913-ban csak 16.643,746 kg.-ra rugott. Még sokkal nagyobb az áru értékelődése; míg ugyanis 1913-ban 5.831,535 márka volt, addig 1916-ban már 22.880,018 márkára rugott. Ezzel az értékkel Hamburg (a kontinens legnagyobb halpiacjainak sorába emelkedett Ymuiden Hollandia) eddig a legnagyobb halpiac s annak 1916. évi forgalma 70 millió márka értékű volt. Természetesen a fő e piacokon a tengeri hal. Hamburgban azonban jelentős mennyiségű édesvízi halat is forgatnak; az angolnán kívül, a melyből 1916-ban 2694 q került a piacra, a pirosszemű keszegből is csaknem 1000 q volt a forgalom.

A budapesti halpiacz. A karácsonyi vásár tulajdonképp csak az utolsó napon érte el más évek élénk forgalmát. Ennek részben az az oka, hogy a megbízhatatlan postai és vasúti szállítások miatt, a vidéki küldemények elmaradtak, vagy legalább is megkéstek.

A szükséglet fedezésére élő pontyon kívül más fajta hal csak gyér mennyiségben állott rendelkezésre, sőt a karácsonyi vásár vége felé teljesen hiányzott is. Mint-hogy élő pontyban a szokottnál szintén kisebb mennyiség volt készletben, ez, másfajta áru hiányában, a beállt élénkebb kereslet folytán, simán talált vevőre és nagyobb-részt el is fogyott.

Hogy a piac élő pontyon kívül oly rosszul volt ellátva, ennek egyik főoka a vasút, mely a termelési helyeken szokott időben feladott jegelt kosár-halat vonalain hevertette, így e szállítmányok a rendes 24—48 óra helyett 7—8 nap mulva, vagyis az ünnepek után, szerencsére fagyos időben, tehát még jó állapotban érkeztek ide. De ez csak véletlen szerencse. Langyos időben e küldemények megromlottak volna s óriási kár érthette volna azok tulajdonosait. Sokkal helyesebb volna, ha a vasút hasonló esetekben a romlandó gyors-árúk felvételét egyáltalán megtagadná, mintsem, hogy azokat felvéve, a késedelmes szállítással esetleg romlásnak tegye ki s így a mai szűkös viszonyok között a közéletmezésnek is pótolhatatlan károkat okozzon.

A beállt fagyok és tetemes hóesések a folyamok halászatát megakasztották. Tógazdáink szűkös termékük egy részét már piacra dobták, a még meglévő készletek, a külföld részéről is keresve, most már gyorsan találnak majd elhelyezést. A halárak csökkenése tehát nem várható.

Mint hírlík, egy hazai haltenyésztő részvénytársaság megvette egy budapesti nagyobb halkereskedő üzletét és házáat, hogy terményeit jövőben ott értékesítse. Részemről nem tartom helyesnek, hogy a nagytőke minden irányban éreztetni óhajtja hatalmát; a mai és előreláthatólag a közel jövő halárai sem teszik szükségessé, hogy a termelő a maga haszna mellett a kereskedői haszonra is törekedjék. Tartok tőle, hogy ez a lépés is, mint annak idején a németországi termelők egyesülése, visszafelé sül el és egyik résznek sem hozza meg — beleszámítva a termelőn és kereskedőn kívül a fogyasztót is — a várt előnyöket.

A karácsonyi vásárról lemaradt és időközben beérkezett elkésett szállítmányok alig lesznek elegendők a Szilveszter-napi szükséglet fedezésére.

A budapesti piac halárai nagyban:

Kecsege, nagyság szerint...	18.—20.—	K
Süllő, nagy	17.—18.—	"
" közép	16.—17.—	"
" apró	12.—14.—	"
Ponty, élő, nagy	9.—10.—	"
" " közép	8.—9.—	"
" " apró	7.—9.—	"
" jegelt	7.50—8.—	"
Harcsa, vágó	16.—17.—	"
" közép	13.—14.—	"
Csuka, élő	8.—10.—	"
" jegelt	8.—9.—	"
Czompó	7.—9.—	"
Kárász	5.—6.—	"

C.

Hivatalos árjegyzés Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban és nyílt piacain.

Áringadozások kilogrammonként fillérben.

Az áru neve	1917. december 10—15. között.			1917. december 17—22. között.		
	Nagyban	A vásárcsarnokokban	A nyílt piacokon	Nagyban	A vásárcsarnokokban	A nyílt piacokon
		kicsinyben			kicsinyben	
a) Édesvízi élő hal.						
Ponty, nagy	850—900	1100—1400	} 900—1200	850—1000	1100—1300	} 900—1200
" kicsiny	650—800	960—1100		650—800	1000—1100	
Harcsa, nagy	—	1600—1600	} 1400—1600	1400—1600	—	} 1400—1600
" kicsiny	—	1200—1600		1200—1300	1400—1600	
Csuka, nagy	—	1100—1200	} 900—1100	1100—1200	1100—1400	} 900—1000
" kicsiny	—	900—1200		—	900—1200	
Fogassüllő, dunai	—	900—1100	1400—1600	—	—	1400—1400
Kárász	—	500—600	—	—	500—600	—
Czompó	800—800	800—1000	900—900	800—1000	800—1100	900—900
Márna	—	1000—1000	—	—	1000—1000	—
Keszeg	—	600—600	—	—	600—600	—
Pisztráng	—	3000—3000	—	—	3000—3000	—
Kecsege, nagy	—	—	—	—	—	—
" kicsiny	—	—	—	—	—	—
Apró kevert hal	—	—	500—500	—	—	500—500
b) Édesvízi jegelt (nem élő).						
Ponty, nagy	650—700	800—960	} 400—900	650—800	800—960	} 600—900
" kicsiny	400—600	600—800		400—600	600—800	
Harcsa, nagy	1000—1100	1600—2000	} 1000—1400	1000—1500	1500—2000	} 1000—1400
" kicsiny	700—900	1200—1200		700—1100	1200—1500	
Csuka, nagy	600—700	700—1000	} 500—900	600—900	750—1000	} 500—900
" kicsiny	500—550	500—700		500—750	500—700	
Fogassüllő, dunai	—	1600—1700	—	1200—2000	1600—1700	—
" bala'oni nagy	—	2200—2400	} 1400—1400	—	2200—2400	} 1400—1400
" " kicsiny	—	1600—2000		—	1600—2000	
Keszeg, balatoni	—	—	—	—	—	—
Garda, balatoni	—	—	—	—	—	—
Kárász	—	280—400	340—700	—	280—400	360—700
Czompó	—	440—700	600—800	—	440—700	—
Márna	—	760—760	—	—	760—760	—
Keszeg	—	240—500	200—600	—	240—500	200—200
Pisztráng	—	—	—	—	—	—
Lazac, rajnai	—	—	—	—	—	—
Kecsege, nagy	1200—1600	2000—2200	—	1200—1800	2000—2000	—
" kicsiny	1000—1100	1600—1600	—	1000—1100	1600—1600	—
Söreg	—	—	—	—	—	—
Viza	—	—	—	—	—	—
Apró, kevert hal	—	400—480	160—600	—	300—480	240—400
c) Rák.						
Folyami rák, nagy 1 darab	—	—	—	—	—	—
" kicsiny 1 "	—	—	—	—	—	—

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsa élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, es. és kir. udvari szállító BUDAPEST, Központi vásárcsarnok. Telefon: 61—24.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélcím: Tógazdaság Sárd.

Sürgőnycím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

Őszi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd és dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.